

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 en het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid

Memorie van toelichting

I. Algemene toelichting

1. Het doel van dit ontwerp van decreet is een aantal regelingen betreffende de organisatie van het innovatiebeleid verder af te stellen en te verfijnen naar aanleiding onder andere van de recente herstructurerings binnen het beleidsdomein economie, wetenschap en innovatiebeleid. Er worden met name drie regelingen aangepast :

A. De toevoeging als waarnemer van de leidend ambtenaar van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (Departement EWI) bij beslissingsorganen van de agentschappen van het beleidsdomein

B. De regeling betreffende de controle op beslissingen van het beslissingscomité bij het Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

C. De decretale bepalingen betreffende de innovatiecentra en Flanders District of Creativity VZW (FDC)

A. De toevoeging als waarnemer van de leidend ambtenaar van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (Departement EWI) bij de beslissingsorganen van de agentschappen van het beleidsdomein

1. Opdat het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (Departement EWI) zijn coördinerende en beleidsondersteunende rol binnen het beleidsdomein Economie, wetenschap en innovatie naar behoren zou kunnen uitvoeren, is het van belang dat het ook voldoende geïnformeerd is over de beleidsuitvoering binnen de agentschappen van het beleidsdomein. Daarom wordt in een vertegenwoordiging voorzien van de leidend ambtenaar van het departement EWI in de beslissingsorganen van twee grote agentschappen van het beleidsdomein, FWO en AIO.

B. De regeling betreffende de controle op beslissingen van het beslissingscomité bij het Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

2. In de Memorie van Toelichting bij het decreet dat voorzag in de fusie tussen het agentschap Ondernemen en het IWT enerzijds en de verdere uitwerking van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) anderzijds, en in de nota's aan de Vlaamse Regering bij de betreffende uitvoeringsbesluiten werd al geduïd dat het oprichten en werken met het beslissingscomité bij het Hermesfonds maximaal moet waarborgen dat de vlotte en onafhankelijke besluitvormingsprocedures van de Raad van Bestuur van het voormalige IWT kunnen verdergezet worden. In het oorspronkelijke decreet werd daarom voorzien in de aanwezigheid van een regeringscommissaris vanuit zowel de bevoegde minister als vanuit de minister bevoegd voor Financiën en Begroting. Ook hier wordt gestreefd naar continuïteit met de werking van het voormalige IWT, zodat de besluitvormingsprocedures niet langer en zwaarder worden. Administratieve vereenvoudiging blijft immers de doelstelling. Door het behouden van de regeling die voorzien is in het huidige decreet en normaal gezien opgeheven zou worden op 10 december 2017, wordt deze goede werkwijze verdergezet.

C. *De decretale bepalingen betreffende de innovatiecentra en Flanders District of Creativity VZW*

3. Op 1 januari 2016 ontstond het agentschap Innoveren en Ondernemen na een fusie tussen het voormalige Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en het Agentschap Ondernemen. Deze fusie heeft ook gevolgen voor een aantal organisaties die verbonden waren met beide rechtsvoorgangers. De decretale grondslag en basisregeling van twee van deze organisaties, de Innovatiecentra en FDC, zijn te vinden in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (W&I-decreet). In dit ontwerp van decreet worden de gevolgen van de fusie voor de Innovatiecentra en FDC geregeld door de betreffende bepalingen in het W&I-decreet te wijzigen.

4. Artikel 2 van de huidige convenanten met de innovatiecentra stipuleren bijvoorbeeld: *‘Van zodra de fusie tussen het Agentschap Ondernemen en het IWT resulteert in de oprichting van een nieuw agentschap, kan de Vlaamse Overheid een bijsturing aan dit Convenant voorzien om de activiteiten van het Innovatiecentrum optimaal af te stemmen op de werking van het nieuwe agentschap. Deze bijsturing betreft o.m. aanpassingen op het vlak van het werkplan en bijhorende bepalingen alsook aanpassingen op het vlak van het Innovatiecentrum als contractspartij bij dit Convenant en hiermee samenhangende bepalingen. Concreet verbindt de Vlaamse Overheid er zich toe het Innovatiecentrum op uiterlijk 1 juli 2016 in kennis te stellen van de vooropgestelde plannen van deze bijsturing. De bijsturing maakt het voorwerp uit van een addendum aan dit Convenant overeenkomstig het bepaalde in artikel 20 en welke in werking treedt op ten vroegste 1 januari 2017.’*

De Innovatiecentra vormen samen met FDC de kern van het front-office van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (AIO). Met FDC werd eveneens een convenant afgesloten tot 2020.

Een externe evaluatie van de werking van de Innovatiecentra, eind 2014, gaf aan dat er inzake governance nog ruimte is voor efficiëntieverhoging. Door de 5 aparte vzw's te integreren tot één vzw kan de bestaande overhead worden gereduceerd, waarbij een 'one-to-one' relatie van het front-office t.a.v. het regisserende Agentschap de werking verder kan stroomlijnen; deze structurele centralisatie mag geen afbreuk doen aan de belangrijke meerwaarde van een lokale werking dicht bij de ondernemer, ingebed in het lokale ecosysteem.

Er werd een stappenplan uitgewerkt naar de fusie van de vijf provinciale vzw's toe. Het streefdoel is om op 1 januari 2019 met één geïntegreerde structuur verder te gaan. Op hoofdlijnen zullen volgende stappen nader worden uitgewerkt:

- Aanpassing van de huidige convenanten i.f.v. de gewijzigde rol zoals hiervoor geformuleerd, tegen eind 2016 (afgerond)
- Verdere stroomlijning van de werking van de 5 vzw's tot een homogeen aanbod op Vlaams niveau tegen uiterlijk eind 2018
- De uitwerking van een model van operationele werking van de nieuwe organisatie wordt voorbereid op het coördinatieplatform van IC-managers en Agentschap voor verdere discussie en afstemming met het beleidsniveau en de stakeholders
- Opstart van het proces van decreetwijziging i.f.v. evolutie naar één organisatie; aangepast decreet goedgekeurd eind 2017
- Oprichting van een nieuwe vzw begin 2018 (gedragen Raad van Bestuur die het ecosysteem reflecteert), en opmaak van een convenant in lijn met de vijf bestaande convenanten

- Overdracht van de 5 bestaande vzw's naar de nieuwe unieke structuur tegen eind 2018
- (Verdere) vereffening van de 5 vzw's na 1 januari 2019 voor zover nog nodig.

Het ontwerp van decreet geeft invulling aan deze ambitie tot fusie.

5. Voor FDC werd vooral een wijziging aangebracht aan de missie en taken van de organisatie. Het ontwerp van decreet geeft de nieuwe missie en taken weer. Overige wijzigingen zijn er vooral op gericht om de eenvormigheid van benadering met de innovatiecentra te creëren, gezien beide organisaties samen de front-office van het agentschap Innoveren en Ondernemen vormen. Om die reden wordt ook de plaats in het decreet gewijzigd en worden ze samen in één hoofdstuk opgenomen.

II. Advies Raad van State en Strategische adviesraden

III. Artikelsgewijs commentaar

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Opdat het Departement EWI zijn coördinerende en beleidsondersteunende rol binnen het beleidsdomein Economie, wetenschap en innovatie naar behoren zou kunnen uitvoeren, is het van belang dat het ook voldoende geïnformeerd is over de beleidsuitvoering binnen de agentschappen van het beleidsdomein. Om dit te verzekeren wordt in dit artikel bepaald dat de leidende ambtenaar van het Departement EWI de vergaderingen van het beslissingscomité bij het Hermesfonds bijwoont met raadgevende stem.

Artikel 3

Op basis van artikel 41quater §8 van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 zou artikel 41quater van dat decreet opgeheven worden twee jaar na inwerkingtreding, met name op 10 december 2017. Om artikel 41quater te behouden wordt deze opheffingsbepaling opgeheven.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 5

Overeenkomstig de beleidsdoelstelling om de innovatiecentra te fusioneren tot één innovatiecentrum wordt in dit artikel 'innovatiecentra' vervangen door 'Frontoffice van het agentschap Innoveren en Ondernemen'.

Verder wordt in dit artikel ook de rol de op te richten vzw als frontoffice en actieve navigator in het netwerk van dienstverleners verbonden aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen geëxpliciteerd in het W&I-decreet. De dienstverleners verbonden aan het agentschap Innoveren en

Ondernemen zijn enerzijds de kennisinstellingen (universiteiten, hoge scholen en strategische onderzoekcentra) en anderzijds ook de private partners die op contractuele basis diensten verlenen aan het agentschap Innoveren en Ondernemen.

Zoals ook voor de andere instellingen in het W&I-decreet wordt nu ook voor deze VZW een vijfjaarlijkse evaluatie voorzien bij het aflopen van het convenant.

Artikel 6

Dit artikel voegt het opgeheven Hoofdstuk III van Titel III het W&I-decreet over FDC hier terug in aangezien het thematisch aansluit bij het Innovatiecentrum en de rol als Frontoffice van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Inhoudelijk wordt in dit artikel het maatschappelijk doel van FDC geactualiseerd, alsook de rol als frontoffice van het agentschap Innoveren en Ondernemen geëxpliciteerd. De creatieve en culturele sectoren waarvan sprake zijn volgende twaalf sectoren: mode, muziek, design, architectuur, communicatie, PR en reclame, gedrukte media, beeldende kunst, games, nieuwe media, podiumkunsten, cultureel erfgoed en patrimonium, en de audiovisuele sector.

Artikel 7

Opdat het Departement EWI zijn coördinerende en beleidsondersteunende rol binnen het beleidsdomein Economie, wetenschap en innovatie naar behoren zou kunnen uitvoeren, is het van belang dat het ook voldoende geïnformeerd is over de beleidsuitvoering binnen de agentschappen van het beleidsdomein. Om dit te verzekeren wordt via dit artikel de leidende ambtenaar van het Departement EWI aangesteld als lid van de raad van bestuur van het FWO met raadgevende stem.

Artikel 8

De toelichting voor de opheffing van de artikels 54 tot en met 5/2 Hoofdstuk III van Titel III van het W&I-decreet werd reeds gegeven bij artikel 4. Artikel 56 wordt aangepast om de voordracht van de leden van de Raad van Bestuur door de Vlaamse Regering te waarborgen.

Artikel 9

De wijzigingsbepalingen van dit decreet treden in werking op 1 december 2017. Dit geeft vanaf dan een rechtsbasis voor de oprichting van de nieuwe VZW. De oprichting en de verdere operationalisering, met name de onderhandelingen en het sluiten van het nieuwe convenant, zal evenwel nog wat extra tijd vergen. Daarom wordt in dit artikel een jaar extra voorzien om het nieuwe convenant te sluiten met de nieuwe VZW.

Artikel 10

De innovatiecentra zullen in afwachting van de operationalisering van de nieuwe VZW hun opdracht blijven vervullen, daarom is ook een overgangsbepaling voorzien voor het behouden van de rechtsbasis voor de financiering innovatiecentra.

Artikel 11

Gezien de datum waarop artikel 41quater van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 zou opgegeven worden, met name op 10 december 2017, is de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet bepaald op 1 december 2017.

Brussel,.....

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,
Geert BOURGEOIS

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS